

מדוע יש מצבים שאדם לומד, ולא מרגיש את מתיקות ונעימות הלמוד??

1. ד. מעוט מתיקות נעימת התורה* בא מחסרון בטבע הישראלי של הנשמה,** שצריכין לתקנה על ידי תשובה מכוונת לחסרון זה. וכיון שנותנים את הדעת לתקן את החסרון מיד חוזר האור העליון של הטבע הקדוש של הנשמה לזרוח***, וחוזרת מתיקות התורה להתחיל להגלות.

* תהילים יט

ח תורת יהוה תמימה, משיבת נפש; עדות יהוה נאמנה, מחכימת פתי.
ט פקודי יהוה ישרים, משמחי-לב; מצות יהוה ברה, מאירת עינים.
י יראת יהוה, טהורה--עומדת לעד: משפטי-יהוה אמת; צדקו יחדו.
יא הנחמדים--מזהב, ומפז רב; ומתוקים מדבש, ונפת צופים.
יב גם-עבדך, נזהר בהם; בשמרם, עקב רב.

* **אורות התורה ו, -** קשם שהאדם הבריא הוא חפץ חיים, ואינו מחפש על זה טעמים והוכחות, אבל החולה במחלת הנפש, שהוא קרוב לאבד את עצמו לדעת, הוא מוטל בספקות על תכלית החיים, כן בעל נפש בריאה הוא אוהב את התורה ומחקרה מלב ונפש ודבר אחד מן התורה, אפלו מדקדוקי סופרים, יקר לו מכל הון, ורק קשנחלה היסוד הנפשי יגיע לומר שמועה זו נאה וזו אינה נאה.

** **אורות התשובה ו, ג' -** יראת חטא הטבעית היא הטבע האנושי הבריא ביחס למוסר הכללי, והיא הטבע הישראלי המיוחד ביחש לכל חטא ועון מצד התורה והמצוה... הוא זה הטבע של יראת החטא, הסלוד ממנו, ותביעת התשובה הקבועה אם נזדמן חלילה לידו איזה דבר עבירה ועון. ובהתגברות כח החיים שבאומה, בהקיפו את כל צדדיו, תפסק התסיסה המעכירה את הדעת, והמכשירים הלאומיים ישובו כולם להתעסק ג"כ בדבר הקביעות של ההחזרה אל הטבעיות המוסרית העמוקה והמיוחדת לישראל, שהיא מדקדקת כחוט השערה בין אסור למותר, וכל דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים יוכרו למהלכי חיים עצמיים, שאי אפשר כלל לחיים לאומיים רעננים מבלעדם.

*** אורות התשובה פרק ז

א. טבעה של התשובה היא, שהיא נותנת לאדם מנוחה... היא מנחמת אותו גם בהרהור תשובה. בנקודה אחת קטנה מאורה הגדול כבר מונח אושר רם ונשא של עולם מלא, (נקודה קטנה של דבר גדול) ... ונותנת עליו אור מתוק, הנותן ערך גדול וקבוע לחייו. הציור של התשובה מהפך את כל העונות ובהלותיהם, יסוריהם הרוחניים וכעוריהם, למושגים של עדן וקורת רוח, מפני שעל ידם זורח לאדם עומק הדעת של שנאת הרע, ואהבת הטוב מתגברת בו בגבורה אדירה, ולמעלה מכל חשבון ודעת הרי הוא מתענג על אושר הנוחם, ...

ג. ע"י הרהורי תשובה חשק הטוב הולך ומתגבר בקרבו,

ד. הרהורי תשובה הם הם מגלים את עומק הרצון, והגבורה של הנשמה מתגלה על ידם בכל מלוי הודה, ולפי גדלה של התשובה כך היא מדת החרות שלה.

אורות הקודש ג', (עמ' רנח', שער שני - דרך הקודש, סדר שני - טהרת המידות)

